

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Archeologie

Walcherse Archeologische Dienst 23 april 2009

In Europees verband is het zogenaamde "Verdrag van Malta" tot stand gekomen. Uitgangspunt van dit verdrag is het archeologisch erfgoed zo veel mogelijk te behouden. Waar dit niet mogelijk is dient het bodemarchief met zorg ontsloten te worden. Bij het ontwikkelen van ruimtelijk beleid moet het archeologisch belang vanaf het begin meewegen in de besluitvorming. Om dit meewegen te laten plaatsvinden wordt, naast de bestaande regelgeving en beleid, een economische factor toegevoegd. De kosten voor het zorgvuldig omgaan met het bodemarchief, dus de kosten voor inventarisatie, (voor)onderzoeken, bodemonderzoek en documentatie, worden door de initiatiefnemer betaald.

De provincie Zeeland en gemeente Veere streven naar een versterking van de relatie tussen archeologie en ruimtelijke ordening. In de geest van het Verdrag van Malta is in 2007 een wijziging van de monumentenwet 1988 in de vorm van de Wet op de archeologische monumentenzorg (WAMZ) van kracht geworden. Een belangrijk onderdeel van de WAMZ is dat de verantwoordelijkheid voor het cultureel erfgoed bij de gemeenten komt te liggen. In de WAMZ wordt geregeld dat de gemeenteraad bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening houdt met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten monumenten. Volgens de wet kan in het belang van de archeologische monumentenzorg bij een bestemmingsplan worden bepaald dat de aanvrager van een aanleg- en bouwvergunning een rapport dient over te leggen, waarin de archeologische waarde van het terrein dat blijkens de aanvraag zal worden verstoord naar het oordeel van burgemeester en wethouders voldoende is vastgesteld.

Vooruitlopend op de WAMZ hebben de Walcherse gemeenten een eigen archeologiebeleid geformuleerd en vastgesteld in de Nota Archeologische monumentenzorg Walcheren 2006, die in 2008 is geëvalueerd in de Nota Archeologische monumentenzorg Walcheren evaluatie 2008. Deze laatste nota schrijft nu het vigerende archeologiebeleid binnen de gemeente Veere voor, waardoor het provinciale archeologiebeleid op de tweede plaats komt. Om ervoor te zorgen dat het Nederlandse archeologisch erfgoed wordt beschermd en er bij ruimtelijke afwegingen rekening wordt gehouden met archeologische waarden, is vanuit het Rijk een Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS) opgesteld, waarin alle bekende archeologische waarden zijn opgenomen. Terreinen van archeologisch belang of waarde zijn vastgelegd op de Archeologische Monumenten Kaart (AMK). Om een indicatie te krijgen voor een archeologische verwachting is een archeologisch verwachtingsmodel opgesteld in de vorm van de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW). Beide kaarten, naast enkele historische kaarten, liggen aan de basis van de Walcherse archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart. De vrijstellingsregeling behorende bij het Walchers archeologiebeleid gaat uit van deze laatste kaart.

Onderzoek

Naar aanleiding van het bestemmingsplan kom Gapinge heeft de Walcherse Archeologische Dienst een beperkte bureau studie uitgevoerd naar de te verwachten archeologische waarden in het gebied.

Hieruit is gebleken dat in een document uit 1216 waarin paus Innocentius III aan het kapittel van Sint Pieter te Utrecht de patronaatsrechten van dertien kerken in Zeeland

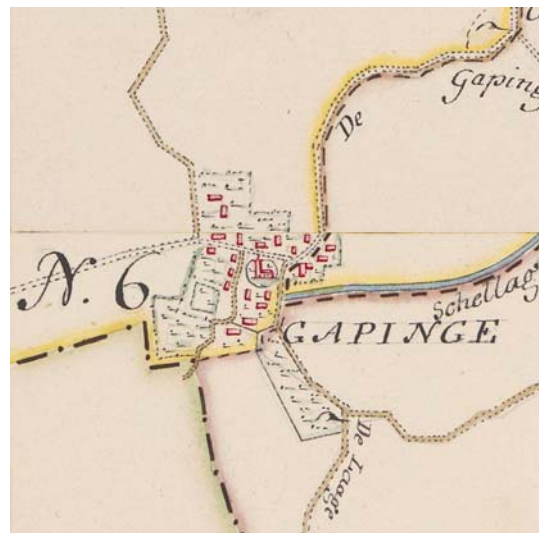
schonk, waaronder deze van Gapinge. De huidige kerk dateert uit de eerste helft van de 15e eeuw.

Op de kaart van Visscher-Roman uit 1655 wordt Gapinge al als een dorp weergegeven, met de kerk in het westen en bebouwing langs de huidige Dorpstraat. Een eeuw later, op de kaart van Hattinga (ca. 1750) zijn ook de straten ten zuiden en ten westen van de kerk bebouwd. Deze situatie verandert in de daaropvolgende eeuw nauwelijks, zoal te zien op een kaart uit 1852 (afb. 3). In de loop van de 20e eeuw neemt de bebouwing voornamelijk toe langs de Dorpstraat (afb. 4). De kern van Gapinge wijzigt, op enkele kleine uitbreidingen na niet meer. Nagenoeg alle nieuwbouw vindt plaats langs de Dorpstraat.

Op basis van deze informatie is ten behoeve van dit bestemmingsplan de begrenzing van het AMK-terrein van de dorpskern Gapinge (AMK nr. 13420) en dus van het archeologisch waardevol gebied op de waardenkaart aangepast.

afb 1. ca. 1655

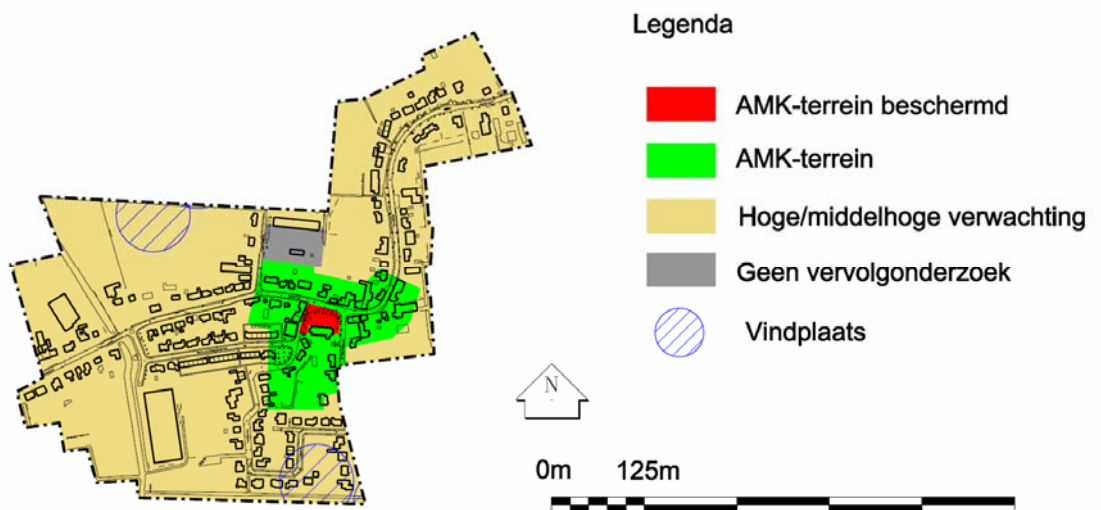
afb. 2 ca. 1750

afb. 3 ca. 1852

afb. 4 ca. 1930

afb. 5 archeologische waardenkaart kom Gapinge

Voor gebieden gelegen binnen een straal van 50 meter rondom bekende vindplaatsen (zie blauwe gearceerde cirkels op afbeelding 5) gelden aparte vrijstellingsmaten. Ten tijde van de totstandkoming van dit bestemmingsplan zijn de volgende vindplaatsen in de kom van Gapinge bekend:

- WNG 19775: De Man meldt op het perceel achter de Dorpstraat 70 de aanwezigheid van een vliedberg. Deze berg moet rond 1790 afgegraven zijn en vervangen door een boerderij. Deze hoeve noemde men eind 19e eeuw nog wel 'Den Berg' (De Man 1888, pp. 95-96).
- WNG 53948: In het kader van de actualisering van het monumentenregister werd een booronderzoek uitgevoerd door RAAP op het kerkhof. Naast graven in de ondergrond ook ophogingslagen behorende bij de dorpskerk aangeboord. Deze vindplaats is niet overgenomen op de waardenkaart, omdat zij een duidelijke overlap vormt met het beschermd monument van het kerkhof.

- WNG 411106: Op het perceel achter de Dorpsstraat 70 te Gapinge net ten noordoosten van WNG 19775 zijn tijdens een booronderzoek antropogene sporen aangetroffen, zoals kuilen en greppels, met daarin fosfaat en soms aardewerkscherven en bot, ruwweg uit de periode van de 10de t/m 13de eeuw. Ook aan de oppervlakte zijn aardewerkscherven uit die periode opgeraapt.
- WNG 53946: De vindplaats aan de Nieuwe Wei betreft verschillende boringen met archeologische indicatoren en een aantal fragmenten aardewerk (aangetroffen direct ten zuiden van het plangebied). Het aardewerk dateert uit de zowel de Vroege - als de Late Middeleeuwen. Het kan echter niet uitgesloten worden dat binnen het plangebied de periferie van een buiten het plangebied gelegen vindplaats aanwezig is. Gezien het ontbreken van duidelijke aanwijzingen voor de aanwezigheid van een nederzetting wordt voor deze vindplaats geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd.

Binnen de komgrens van Gapinge zijn twee onderzoeken uitgevoerd:

- OMG 3045 : RAAP voerde in 2000 een bureau- en booronderzoek uit ter hoogte van de Schotsehoek. Bij dit onderzoek zijn geen archeologische waarden aangetroffen.
- OMG 18058: In het kader van plannen aan de Vriezenveenseweg 2 voerde RAAP in 2006 een bureau- en booronderzoek uit. Hierbij werd geconcludeerd dat er geen vervolgonderzoek noodzakelijk bij bodemingrepen tot 0,80 m -Mv. Voor diepere bodemingrepen moet contact worden opgenomen met de Walcherse Archeologische Dienst (zie ook WNG 53946).

Aandachtspunten voor het beleid:

Het Walcherse archeologiebeleid is op de eerste plaats gericht op zogenaamd behoud in situ. Dit houdt in dat er naar gestreefd moet worden archeologische waarden ongestoord in de ondergrond te bewaren. Ingrepen die tot de aantasting van de verwachte archeologische resten leiden, moeten zoveel mogelijk worden vermeden. In geval van (plan)wijzigingen waarvoor graafwerkzaamheden noodzakelijk zijn, moeten initiatiefnemer er op worden gewezen, dat voorafgaand aan graafwerkzaamheden, die de in het Walchers archeologiebeleid vastgestelde diepten en oppervlaktes overstijgen, archeologisch vooronderzoek in de vorm van bureauonderzoek, eventueel gevolgd door inventariserend veldonderzoek, moeten worden uitgevoerd. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan verdere belangenafweging en besluitvorming plaatsvinden. Bij planontwikkeling op het gebied van ruimtelijke ordening binnen de zogenaamde AMK-terreinen moet bovendien de provincie worden geraadpleegd over het vervolgtraject.

De Walcherse archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart dient als archeologisch toetsingskader bij de beoordeling van ruimtelijke plannen en projecten. Op basis van het Walchers archeologiebeleid en aan de hand van het in het kader van de totstandkoming van onderhavig bestemmingsplan door de Walcherse Archeologische Dienst uitgevoerde bureauonderzoek werden voor verschillende zones binnen de kom van Gapinge de volgende beleidsregels vastgesteld:

Het bestemmingsplan voor de kom van Gapinge beslaat vier verschillende zones, waarvoor volgens het gemeentelijk archeologiebeleid verschillende vrijstellingen gelden. Bijkomend geldt een specifieke regeling in de nabijheid van bekende vindplaatsen.

Het bestemmingsplan voor de kom van Gapinge beslaat de historische kern die als terrein van zeer hoge archeologische waarde (AMK-gebied, beschermde status) op de waardenkaart in rood is aangeduid. Het Rijksbeleid stelt dat voorafgaand aan geplande bodemingrepen binnen deze terreinen een monumentenvergunning moet worden aangevraagd.

1. Het bestemmingsplan voor de kom van Gapinge beslaat de historische kern die als terrein van hoge archeologische waarde (AMK-gebied) op de waardenkaart in groen is aangeduid. Voor dit gebied geldt Waarde Archeologie 2 (WA2). Het Walcherse archeologiebeleid stelt dat binnen deze terreinen bodemingrepen dieper dan 40 cm onder maaiveld en groter dan 60 m² voorafgegaan moeten worden door archeologisch onderzoek.
2. Het overige deel van de kom van Gapinge beslaat een zone die op de archeologische beleidsadvieskaart voor Walcheren is aangegeven als gebied met hoge en middelhoge trefkans op archeologische vondsten (verwachtingszone). Voor dit gebied geldt Waarde Archeologie 3 (WA3). Het beleid stelt hier dat bodemingrepen dieper dan 40 cm onder maaiveld en groter dan 500 m² voorafgegaan moeten worden door archeologisch onderzoek (donkergeel aangeduid op afbeelding 5).
3. Er zijn drie archeologische vindplaatsen opgenomen op de waardenkaart van Gapinge. Rondom deze vindplaatsen geldt binnen een straal van 50 meter dat bodemingrepen dieper dan 40 cm onder maaiveld en groter dan 30 m² voorafgegaan moet worden door archeologisch onderzoek. Op de archeologische waardenkaart staan de 50 meter-zones rond de bekende vindplaatsen aangeduid als blauw gearceerde cirkels (afb. 5; van een vindplaats achter Dorpstraat 70 bevindt de uiterste rand zich net binnen de komgrens).
4. Op basis van archeologisch onderzoek kon één zone worden vrijgegeven van vervolgonderzoek. Deze zone bevindt zich ter hoogte van de Schotsehoek en is grijs aangeduid op de archeologische waardenkaart (afb. 5).

Advies over bovenstaande vrijstellingen kan ingewonnen worden bij de Walcherse Archeologische Dienst.

BIJLAGE 2

Inventarisatie
bedrijfsmatige activiteiten

Bedrijven	Adres	S.B.I.-code	Categorie SvB	Algemene toe- laatbaarheid
Groothandel in akkerbouwproducten en veevoeders	Dorpsstraat 1	5121	n.v.t.	B
Aannemersbedrijf (met werkplaats, b.o. ≤ 1.000 m²)	Vriezeveenseweg 3	45-3	B	B
Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	Dorpsstraat 11	501/502/504	B	B
Nutsvoorziening	Dorpsstraat 29	-		B
Opslag	M. van Reigersbergstraat 2	-	n.v.t.	C

Overige functies	Adres
Akkerbouw NB: op het perceel Dorpsstraat 15 is tevens een minicamping aanwezig. Deze valt buiten het plangebied.	Dorpsstraat 3, 15
Levensbeschouwelijke organisaties (kerk)	Dorpsstraat 25
Kantoren	Dorpsstraat 7
Buurt- en clubhuizen /dorpshuis	Schotsehoek 8
Scholen voor basis- en algemeen voortgezet onderwijs	Schotsehoek 14

